

szén hatalmas, az altalajba mélyen beásott gödröt észleltünk. Betöltéséből 1724-es bélyeges téglá, kályhacsempek, írókázott mázas kerámia származik. A feltárt terület középső részén részben újkori (de még az 1880-ban épült ház előtti időkből), részben középkori cölöplyukakat találtunk minden fölismerhető összefüggés nélkül. A 15–16. századra keltezhető kemence maradványait az újkori beásások bolygatták. A kb. 60–70 cm vastag középkori rétegsor legalján egy újabb kemenceplatnit találtunk. A római korban semmiféle beépítési nyomot nem találtunk. A középkori rétegsor alatt a világos, humuszos réteg mezőgazdaságilag művelt területet mutat, ebből szórványosan római kori edénytöredékek és egy 4. századi pénz került elő. Mélyen az altalajba mélyedve egy kb. K–Ny irányú árok részletet találtunk kizárólag római betöltéssel. Telekhatároló ároknak gondoljuk.

Az ásatás eredménye: A Bástya utca 59. telken a 18. században már nem állt a török kori vár sánca, az erre a korra datálható nagy gödör rendeltetését nem ismerjük. A 15–16. században a terület – legalábbis részben – beépített lehetett, erre utal a késő középkori kemence. Az Árpád-kort főként nagy mennyiségű kerámia jellemzi, feltételezhetően ide soroljuk a második kemencét. A római korból építési nyomokat nem találtunk, a megművelt kertekben a római réteget kerámiatöredékek jelzik.

Munkatárs: Tomka Péter.

SZÓNYI ESZTER

174. Győr, Budai út 1.

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Á, Kk

2004. június 27. és augusztus 6. között próbafeltárást végeztünk a leendő üzletközpont területén. A kutatott 700 m² területen 128 régészeti objektumot tártunk fel, amelyek három nagyobb korszakot képviselnek.

Római kori árokrendszer nyomait, Kr. u. 2. századi hamvasztásos temető 14 sírját tártuk fel.

A kora középkorból települések maradványait találtuk meg. A legkorábbi egy lakóház a 9–11. századból. Az Árpád-kor első feléből szabadban álló kemencék és tárológödrök származnak. A 13–14. századot nagy, cölöpös építmények és a hozzájuk csatlakozó gödrök jellemzik.

2004. október 4. és december 10. között megelőző feltárást végeztünk. A 400 m²-nyi területen végzett munka eredményeképpen megfigyeltünk 14 kora római kori árokkeretet, illetve azok erősen bolygatott részleteit, melyek az 1. századra keltezhetőek. Feltártunk 25 római kori temetkezést. Közülük 18 tapasztott, kiégetett oldalú hamvasztásos sír, egy pedig urnasír volt. Három kis gödörben sem hamvakat, sem csontváz maradványait nem találtuk, a leletek azonban (csecsemő?) sírra engedtek következtetni. A sírokat a pénzek, az import- és házikerámia, az üvegedények, a mécsesek a 2. századra datálják. Különlegességnek számít egy kereszt alakú sírgödör, és egy – csecsemő sírjában talált – kis Bész-szobrocska.

A kora középkori megtelepedést igazoló korszakot nyolc, részben földbe mélyített, általában kőkemencés

ház, illetve házrészlet képviseli. Keltezésük 9–11. század. Feltártunk két Árpád-kori külső agyagkemencés házat, továbbá három műhelynek meghatározható objektumot. Közülük az egyiknek nem volt tűzhelye, ellenben malomkő egyik fele feküdt benne. A másik funkciójára az oldalába épített kis kohó és rengeteg salak utalt; a harmadikat kemencék és gödör-komplexum jellemzi.

Kibontottuk tíz szabadban álló, részben egymást vágó, illetve fedő kemence maradványait, többnyire a hozzájuk tartozó munkagödörrel együtt. Koruk a 12–13. sz. Ugyanebből a korszakból származik egy furcsa, igen vastag rostéllyal épített égetőkemence és munkagödör. Öt nagyméretű, kissé földbe mélyített, nagy cölöpös szerkezetű építmény az Árpád-kor végére (13. sz.) keltezhető. Ugyanehhez a korszakhoz tartozik számos nagyméretű, kideszkázott oldalú, kereskedelmi mennyiségű termény tárolására alkalmas mély verem. Leletanyaguk rendkívül gazdag; néhány gödör leletanyaga későbbi, 14. századi. A kerámia jellege (sok import vagy azt utánozó edény, grafitos kerámia, mázas cserép, aquamanile töredéke) kifejezetten városias. Valószínűleg az iparral, kereskedelemmel foglalkozó győri hospesek telephelyét sikerült azonosítani. Kiemelkedő jelentőségű egy faragott csontlemezzel díszített ládika maradványa. Egy gödörből a későbbi középkor idejéből származó mázas, díszített tálka és áttört gótikus kályhacsempe-töredékek kerültek elő.

Munkatársak: Szőnyi Eszter, Bíró Szilvia, Molnár Attila régészek.

TOMKA PÉTER

175. Győr-Gyirmót, Csordanyom

(Győr-Moson-Sopron megye) B

A tervezett 2 ha területű élménytó és lovarda területén 2004. augusztus 12–17. között próbafeltárást végeztünk. A területen kutatóárkokat húztunk 2 m szélességben, 50–120 m közötti hosszúságban. Régészeti jelenség nem mutatkozott, viszont megfigyelhető volt egy hajdani széles vízjárás (folyóágy) átlagosan 20 m széles barna sávja. Ennek vonala a felszínen is jól látható, hosszan elnyúló mélyedésként egészen a falu széléig nyomon követhető. Valószínű, hogy e hajdani vízjárás mentén voltak korábban települések, amikre utaló leletanyagot terepbejárások során gyűjtöttünk. Ezt valószínűsíti, hogy a lovarda mellett nyitott kutatóárkokban több árkot figyeltünk meg, betöltésükből bronzkori kerámiatöredékeket bontottunk ki. A lovarda épületei az ásatás megkezdésekor már álltak, további kutatásra itt nem nyílt lehetőség.

M. EGRY ILDIKÓ

176. Győr-Ménfőcsanak, Burkus-földek

(Győr-Moson-Sopron megye) LT, Ró, Kk

2004. április 13. és május 10. között lakópark építésére kijelölt területeken további feltárást végeztünk a telkeken (hrs.: 25472/14, 17, 30, 50–54; 01514/25). A 6 kutatóárkokkal (2×150–250 m) a telkeket hosszában át-